

با تشدید رقابت در عرصه انتقال گاز؛ احتمال رویارویی نظامی در دریای خزر افزایش یافته است

کارشناسان معتقدند که روسیه برای دفاع از مواضع خویش در قبال طرح ساخت خط لوله گاز ترانس خزر توسط ترکمنستان و آذربایجان تنها به راه‌های دیپلماتیک کفایت نخواهد کرد

ali/خبرگزاری آران

خبرگزاری آران / سرویس روسیه

به گزارش آران نیوز به نقل از روزنامه «نیزاویسیمیا گازیه تا»، رقابت سخت بر سر انتقال گاز به اروپا، خطر بروز رویارویی نظامی در منطقه دریای خزر که بحث بر سر تعلق پهنه آن هنوز هم در محافل بین المللی مطرح است را افزایش داده است.

"نورسلطان نظر بایف" رئیس جمهوری قزاقستان اعلام کرده است که دور نمای ساخت خط لوله گاز ترانس خزر از ترکمنستان به آذربایجان هنوز «بسیار مبهم» است، ولی کارشناسان روسی بطور مستقیم هشدار می دهند که نادیده گرفتن مواضع مسکو در این رابطه می تواند باعث بوجود آمدن رویارویی شدید و یا حتی وقوع سناریویی مشابه سال 2008 در مورد گرجستان شود.

در این بین اتحادیه اروپا از روسیه خواسته است تا مانع تحقق طرح ایجاد «خط لوله گاز ترانس خزر» نشود، چرا که در غیر این صورت این سازمان هم متقابلا از تحقق طرح «جریان جنوبی» ممانعت بعمل خواهد آورد.

آذربایجان و ترکمنستان اعلام کرده اند که خط لوله گاز ترانس خزر از بخشهای ملی این دو کشور عبور می کند، بنابراین سایر کشورهای حوزه دریای خزر نمی توانند به باکو و عشق آباد دیکته کنند که آنها چه کاری باید در آبهای ساحلی خود انجام دهند. در همین رابطه تمامی کشورهای حاشیه دریای خزر حوزه های نفت و گاز واقع در آبهای ساحلی خود را استخراج می کنند. البته مسکو بر این نکته اصرار دارد که تقسیم آبهای ساحلی بصورت مشروط صورت گرفته و تازمانی که 5 کشور ساحلی خزر سند اصولی در رابطه با وضعیت حقوقی دریای خزر امضاء نکرده اند، هیچیک از آنها حق ندارند تا در بستر دریای خزر خط لوله بسازند، حتی اگر در بخش های ملی و آبهای ساحلی خود آنها باشد.

این در حالی است که "گوئتر اتینگر" مسئول سیاست انرژی اتحادیه اروپا اعلام کرده است که اگر روسیه از روش تهدید استفاده کند، این مشکل با مشکلات بسیاری مواجه خواهد شد. وی هشدار داده که اگر مسکو در ساخت خط لوله گاز ترانس خزر مانع تراشی کند، در آن صورت اروپا هم به این کشور اجازه نخواهد داد تا خط لوله «جریان جنوبی» که در واقع رقیب خط لوله «ناباکو» است را بسازد.

در این بین برخی کارشناسان روسی معتقدند که مسکو می تواند از مواضع خود نه تنها از طریق روشهای دیپلماتیک دفاع کند. به گفته آنان، واقعا مسکو نمی تواند اجازه دهد که وضعیت حقوقی خزر برهم بخورد، وضعیتی که با ایران در خصوص آن به توافق رسیده است، چرا که این مسئله می تواند موجب هرج و مرج حقوقی در منطقه و پیدا شدن پایگاههای نظامی کشورهای ثالث شود.

ساخت خط لوله گاز ترانس خزر عملا به منزله به رسمیت شناختن تقسیم دریای خزر است. چنین مسئله ای برای روسیه کاملا غیرقابل قبول است و مجبور خواهد شد تا از عملیاتی که گرجستان را مجبور به صلح کرد، استفاده کند. البته اینبار مسکو باید مقامات عشق آباد و باکو را به رعایت حقوق بین المللی وارد سازد و امکان آن هست که از طریق ماجراجویی به این کار مبادرت کند.

به عقیده کارشناسان، بعد از اقدامات ناتو در یوگسلاوی، افغانستان، عراق و لیبی، هیچ اقدام بازدارنده ای، چه از لحاظ اخلاقی و چه حقوقی نمی تواند مانع از روسیه برای انجام اقدامات مشابهی در دریای خزر شود.

مواضع حقوقی روسیه در این راستا کاملا موجه است و ایران هم در این مورد با روسیه هم عقیده است. قزاقستان در این بین موضع گیری خنثی اتخاذ کرده و علت آن این است که این کشور صادر کننده مهمی در عرصه گاز بشمار نمی رود. البته بازیگری که نقش مهمی در بازار انرژی دارد و اغلب فراموش می شود، چین است. کشوری که وجود خط لوله گاز ترانس خزر برایش ضروری نیست. در

حال حاضر چین گاز مورد نیاز خود را از ترکمنستان به قیمت ارزان خریداری می کند و در آینده در صورت عملی شدن طرح انتقال گاز به اروپا، مقامات عشق آباد ممکن است قیمت گاز خود را بالا ببرد و این آن چیزی است که اصلا مورد تمایل مقامات پکن نخواهد بود.

انتهای پیام